

РОЗВИТОК ПРЕЗЕНТАЦІЙНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ-ІНОЗЕМЦІВ (В КУРСІ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»)

DEVELOPMENT OF PRESENTATION SKILLS OF FOREIGN STUDENTS (IN THE COURSE “UKRAINIAN LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE”)

Презентована розвідка присвячена актуальній темі розвитку презентаційних умінь як складника комунікативної компетенції в здобувачів-іноземців, які вивчають українську мову як іноземну. У сучасному світі, де спілкування та вміння переконливо передавати інформацію мають велике значення, володіння презентаційними навичками є необхідною умовою для фахівців різних галузей. У статті розглядаються особливості процесу розвитку презентаційних умінь здобувачів-іноземців та їхня роль у полікультурному суспільстві та освітньому процесі.

У розвідці висвітлюється проблема недостатньої уваги до формування презентаційних умінь у здобувачів-іноземців, які вивчають українську мову як іноземну. Для ефективного розвитку цих навичок, у статті оглядово пропонується структура універсальної системи навчально-комунікативних вправ та завдань, яка може бути використана в освітньому процесі.

У розвідці нами подано чотири етапи розвитку презентаційних умінь у здобувачів-іноземців. Початковий етап спрямований на формування основ мовної культури, монологічного мовлення та вмінь підготовки та планування виступу. На другому етапі здобувачі навчаються передавати власні ідеї та інформацію у відповідній формі залежно від комунікативних цілей. Третій етап включає використання активних методів навчання під час формування презентаційних умінь. Фінальний етап зосереджується на удосконаленні комунікативних умінь та навичок у галузі української мови та презентаційного складника комунікативної компетенції.

У статті також акцентується увага на значенні використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій як допоміжного освітнього засобу та інструменту для самостійної роботи в процесі формування презентаційних умінь у здобувачів-іноземців, які вивчають українську мову як іноземну.

Отже, у статті розкривається проблема розвитку презентаційних умінь у здобувачів-іноземців, пропонується практичні рекомендації та універсальна система навчально-комунікативних вправ для їхнього формування. Зроблені висновки мають значення для педагогічної практики та освітнього процесу в галузі навчання української мови як іноземної.

Ключові слова: презентаційні вміння, комунікативна компетенція, імплементація, інформаційно-комунікаційні технології, навчання української мови як іноземної.

The presented article is dedicated to the development of “presentation skills” as a component of communicative competence in foreign students studying Ukrainian as a Foreign Language. In the modern world, where effective communication and persuasive information conveyance are crucial, possessing presentation skills is essential for professionals in various fields. The article examines the peculiarities of developing presentation skills among foreign students and their significance in a multicultural society and the educational process.

The article highlights the problem of insufficient attention given to the formation of presentation skills among foreign students studying Ukrainian as a Foreign Language. To address this issue, the article provides an overview of a universal system of educational and communicative exercises and tasks that can be employed in the educational process to effectively develop these skills.

The article outlines four stages in the development of presentation skills among foreign students. The initial stage focuses on establishing the foundations of language culture, monologue speech, and the skills required for speech preparation and planning. The second stage involves teaching learners how to convey their ideas and information in an appropriate form based on communicative goals. The third stage incorporates the use of active learning methods during the formation of presentation skills. The final stage concentrates on enhancing communicative abilities and skills related to the Ukrainian Language and the presentational component of communicative competence.

Moreover, the article emphasizes the importance of using modern information and communication technologies as additional educational tools and means for independent work in the process of forming presentation skills among foreign students studying Ukrainian as a Foreign Language.

In summary, the article addresses the problem of developing presentation skills among foreign students, provides practical recommendations, and presents a universal system of educational and communicative exercises for their development. The conclusions drawn from the article have significant implications for pedagogical practice and the educational process in the field of teaching Ukrainian as a Foreign Language.

Key words: presentation skills, communicative competence, implementation, information and communication technologies, learning Ukrainian as a Foreign Language.

УДК 378.147:811.112.2
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/66.7>

Веретюк Т.В.,

канд. філол. наук, доцент,
доцент кафедри української літератури та журналістики імені професора
Леоніда Ушкалова
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди;
доцент кафедри іноземних мов
Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Сучасний світ вимагає від суспільства не лише здатності ефективно спілкуватися, але й уміння презентувати свої ідеї, переконливо передавати інформацію та впливати на аудиторію. У цьому контексті презентаційні вміння набувають особливої важливості. Незалежно від сфери діяльності,

уміння ефективно виступати перед публікою є однією із важливих компетенцій, яка може визначити успіх у професійному та особистому житті.

У контексті теми нашого дослідження зауважимо, що сучасне полікультурне суспільство також потребує спеціалістів здатних до якісної комунікації іноземними мовами. Цей чинник також сприяє

актуальності формування в здобувачів презентаційних умінь як складника загальної іншомовної комунікативної компетенції, оскільки високий рівень володіння здобувачами іноземною мовою може сприяти формуванню розгалуженої мережі зв'язків у різних галузях сучасного світу (від ділових відносин до культурної інтеракції).

Характерною особливістю сучасного освітнього простору України є активне залучення у свою парадигму здобувачів-іноземців. Зростаюча кількість іноземних здобувачів є свідченням міжнародного визнання якості та рівня вітчизняної вищої освіти в міжнародній освітній площині. Однак такі процеси вимагають від сучасних українських ЗВО імплементації нових методик та підходів до роботи з іноземними здобувачами, зокрема, і в галузі навчання української мови як іноземної.

Отже, актуальність розвідки зумовлена важливістю формування презентаційних умінь у здобувачів-іноземців як складника загальної комунікативної компетенції в процесі вивчення української мови як іноземної, їхньою роллю в полікультурному суспільстві та освітньому процесі та зростаючою кількістю іноземних здобувачів в освітньому просторі України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У зарубіжній науково-методичній літературі презентаційні вміння розглядаються як інтегративні вміння, які включають організаторські, комунікативні, проєктувальні, прогностичні вміння, здатність до аналізу та саморефлексії, роботи в команді і т. ін. У загальному контексті презентаційні вміння розглядаються як здатність до публічного виступу та пов'язаних із ним комунікативних актив. У зарубіжній методичній та науково-популярній літературі проблемі публічних виступів та презентацій увагу приділяли Ch. Anderson [7], D. Crystal [8], M. Powell [9], D. D. Sellnow [10]. У вітчизняній науково-методичній площині до проблеми формування презентаційних умінь зверталися, наприклад, Ю. Авсюкевич, Н. Драб, І. Лук'янченко [3], Н. Солошенко-Задніпровська [4] та ін., але здебільшого розвідки присвячені формуванню презентаційних умінь та навичок публічних виступів іноземними (англійською, німецькою і т. ін.) мовами. Питанню формування відповідних умінь та навичок у здобувачів-іноземців, які вивчають українську мову як іноземну, до тепер не приділялося належної уваги.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Оскільки магістральною метою вивчення здобувачами-іноземцями української мови як іноземної є оволодіння нею на високому рівні як засобом комунікації, то в цьому контексті презентаційні вміння є однією із ключових ланок для побудови успішного та якісного спілкування. Саме тому проблема формування презентаційних умінь у здобувачів-іноземців ще потребує

не лише глибокого аналізу, а й перевірених практичних порад для використання під час занять.

Мета статті. Мета репрезентованої розвідки – розглянути особливості процесу розвитку презентаційних умінь як складника комунікативної компетенції здобувачів-іноземців, які вивчають українську мову як іноземну.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Презентаційні вміння – це складник загальної комунікативної компетентності, який проявляється та реалізується в якісному застосуванні сформованих мовних знань і умінь у різних комунікативних ситуаціях від повсякденної до професійної галузі. Сучасна науково-методична література розглядає презентаційні вміння як комплекс комунікативних, аналітичних, проєктувальних та організаторських умінь особистості. Такий комплекс сприяє та визначає рівень якості та успішності публічного презентації або виступу з використанням низки вербальних та невербальних засобів комунікації.

Найчастіше «презентація» в контексті мовної підготовки розуміється як публічний виступ перед аудиторією з метою переконання чи спонукання до певної (якої-небудь) дії, повідомлення нової інформації тощо. Але презентація – це не просто виступ, це міжособистісне спілкування. Успіх такого спілкування насамперед залежить від рівня сформованості комунікативної компетенції, умінь та навичок, які містить ця компетенція, та безпосередньо вмінь щодо проведення та підготовки презентації або виступу.

Визнання необхідності розвитку презентаційних умінь як вагомого складника загальної комунікативної компетенції в контексті навчання української мови як іноземної зумовлює звернення до використання таких методів, видів та засобів у роботі з іноземними здобувачами, які будуть якісно сприяти формуванню та розвитку ефективно виступати перед публікою (з урахування як мовних аспектів, так і дотичних до проведення виступу / презентації загалом).

Насамперед оволодіння вмінням побудови та проведення публічних виступів у сучасній освітній діяльності (мовній підготовці) та роботі з іноземними студентами має бути одним із завдань курсу «Українська мова як іноземна», оскільки, на нашу думку, це потенційно може сприяти:

1) підвищенню рівня комунікативних навичок, адже презентаційна активність допомагає здобувачам-іноземцям формувати навички ефективного спілкування та формування власних думок та ідей українською мовою; така діяльність дає їм можливість взаємодіяти з носіями мови, одногрупниками та спільнотою, представляти свої проєкти, дослідження або ініціативи. Розвиток таких комунікативних навичок допомагає іноземним здобувачам стати більш впевненими у своїх знаннях та комунікативних навичках;

2) підвищенню рівня академічного успіху: уміння підготуватися та провести виступ допомагає здобувачам-іноземцям презентувати свої дослідження, проекти та інші академічні роботи перед аудиторією [4]. Це є необхідним складником успішного навчання, оскільки здобувачі мають, наприклад, представити звіт про свої досягнення, продемонструвати свій прогрес у навчанні, презентувати та захистити свій науковий проєкт або кваліфікаційну роботу. Уміння чітко та переконливо презентувати матеріал сприяє покращенню академічних результатів та впливає на сприйняття інформації;

3) підвищенню рівня успішності в майбутній професійній галузі, оскільки для побудови успішної кар'єри необхідні знання та вміння для ефективної комунікації та впливу на аудиторію, що є ключовими на сучасному ринку праці;

4) підвищенню рівня успішності міжкультурної комунікації, оскільки комунікативна діяльність може сприяти активізації спілкування іноземних здобувачів із носіями мови, знайомству з культурними особливостями країни, історією, традиціями, особливостями того чи того дискурсу та ін. [2, с. 19].

Отже, формування презентаційних комунікативних умінь є важливою частиною процесу вивчення української мови як іноземної. Здобувачі-іноземці, які мають високий рівень сформованих презентаційних навичок, зможуть ефективно спілкуватися з носіями мови, успішно виступати на наукових конференціях та здобувати нові знання, що зможе позитивно вплинути на їхні академічні та професійні успіхи.

На основі аналізу досвіду роботи зі здобувачами іноземцями, які вивчають українську мову як іноземну, проведення їхнього анкетування та опитування (на старших курсах ЗВО) стосовно їхніх комунікативних умінь, рівня теоретичних та практичних знань у галузі української мови, аналізу усного та писемного мовлення можна зробити висновок, що презентаційні уміння здобувачів не сформовані на належному рівні, хоча рівень володіння теоретичним матеріалом достатній. У ході опитування було виявлено, що основні труднощі в здобувачів викликає низький рівень розвитку усного мовлення, відсутність теоретичних знань та практичних навичок планування та реалізації виступу.

Отож, на основі аналізу потреб здобувачів-іноземців та науково-методичних матеріалів, дотичних до аналізованої проблеми, можна зробити припущення, що для розвитку відповідних умінь необхідно сформувати та запропонувати універсальну систему навчально-комунікативних вправ та завдань, яка може бути імплементована в освітній процес у галузі навчання української мови як іноземної.

З огляду на те, що презентаційні уміння інтегрують низку вищезазначених умінь і формуються в різних видах діяльності, то насамперед варто зазначити, що їхнє формування серед такої категорії здобувачів повинно відбуватися поступово та поетапно бути імплементованими в загальний процес вивчення мови. Метою кожного етапу має бути формування тих чи тих умінь та навичок щодо планування, підготовки, побудови та представлення виступу (презентації). Здобувачі мають бути знайомі з кожним етапом підготовки до виступу, мати відповідний сформований арсенал умінь (вибір теми виступу, підготовка плану, підбір мовного інструментарію і матеріалів, тезисний виклад матеріалу й безпосередньо реалізація виступу т.п.).

Початковий етап пропонованого комплексу має на меті формування в здобувачів основ мовної культури. На цьому етапі особлива увага має бути відведена розвитку: монологічного мовлення, умінь підготовки, планування виступу та базовим паттернам немовної поведінки.

Основним аспектом у навчанні монологічному мовленню на початковому етапі має бути формування уміннями планування виступу та логічного викладу своїх думок, ідей тощо, використання мовних кліше, акцентування головних тез виступу, уміння логічно та ґрунтовно побудувати вступ та зробити висновки, що значною мірою сприяє підвищенню рівня культури спілкування та логічності висловлення. На цьому етапі формування презентаційних умінь іноземним здобувачам можна запропонувати завдання на побудову плану прочитаного тексту, знаходження логічно акцентних слів, словосполучень або речень у текстах або його фрагментах, використання виділених речень при переказі тексту, що дає змогу розвивати навички продукування зв'язних, структурованих висловлювань, допомагає зрозуміти логіку висловлювань, розгорнуто висловлювати свої думки. Зазначимо, що розвитку умінь монологічного мовлення якісно сприяють також завдання творчого спрямування, які вимагають від здобувачів використання вмотивованих висловлювань (підготовка виступу за темою, доповіді, переказу, повідомлення та подальше обговорення в академічній групі).

Важливо зазначити, що основою якісної комунікативної компетенції та професійного мовлення є сформовані на високому рівні лексико-граматичні та фонетичні навички. Однак важливо ознайомити здобувачів і з базовими основами паралінгвістичних засобів комунікації (наприклад, жестів, міміки і т. ін.). Здобувачі мають розуміти, які потенційні проблеми можуть виникнути в них при побудові виступу чи при монологічному мовленні (монотонність, повільний або занадто швидкий темп мовлення, зайві паузи, використання «слів-паразитів»

та великої кількості вставних конструкцій). Для запобігання подібних явищ у мовленні здобувачі мають бути здатні до саморефлексії та уміти, наприклад, аналізувати виступи та мовлення один одного, вказувати на недоліки тощо.

На початкових етапах формування в здобувачів комунікативних презентаційних умінь на заняттях з української мови як іноземної певний об'єм завдань має бути спрямованим на формування та розвиток навичок пошуку та оброблення інформації, оцінку її достовірності, систематизацію та узагальнення отриманих даних.

На *другому етапі* розвитку презентаційних умінь здобувачі мають навчитися передавати власні ідеї, розробляти або узагальнювати інформацію у відповідній формі залежно від комунікативних цілей. Особливу увагу необхідно приділити розвитку умінь обґрунтування власних висловлювань, наводити аргументовані докази (тези) для підтвердження своїх думок, позиції тощо, спираючись, наприклад, на авторитетні джерела з теми виступу. Варто ознайомити здобувачів із теоретичним матеріалом щодо правильної методики побудови виступів, з особливостями структури, граматичними та логіко-синтаксичними особливостями, базовими риторичними прийомами. На цьому етапі викладачу варто упевнитися, що здобувачі здатні на достатньому рівні оперувати як вербальними, так і невербальними засобами комунікації (залежно від рівня володіння мовою). Доречно буде також приділити увагу розвитку умінь правильно готувати візуальний супровід свого виступу (презентації, постери тощо). Для здобувачів-іноземців таке доповнення виступу може стати не лише корисним доповненням, а й своєрідним «суфлером», який допоможе зорієнтуватися в структурі виступу та інформації, у разі виникнення труднощів під час виступу перед аудиторією.

Для здобувачів вищої освіти середніх та старших курсів, які вивчають українську мову як іноземну, можна запропонувати таку структуру роботи при підготовці усного монологічного виступу:

- вибір або підбір теми (тематика виступів може бути запропонована викладачам або обрана здобувачами самостійно);
- визначення хронологічних рамок виступу;
- підготовка виступу, яка має включати збір та опрацювання інформації, розроблення плану виступу з урахування цілей виступу, вибір мовних засобів;
- створення розширеного та коментованого плану виступу, який можна використати як основу при виступі. Доцільно зауважити, що саме підготовка усного виступу, коли здобувач буде намагатися більше говорити, ніж читати з нотаток, буде сприяти розвитку умінь усного монологічного мовлення. При такому підході мовлення буде більш впевненим та природнім;

- певний час варто відвести на репетицію виступу та повторення матеріалу, що в подальшому дасть змогу здобувачеві відчувати себе більш впевнено.

Певним етапом має стати підготовка відповідей на потенційні питання слухачів виступу. Здобувач, щоб уникнути стресових ситуацій під час виступу, має розуміти, що питання аудиторії – це свідчення зацікавленості у виступі, тому реакція навіть на негативні відгуки чи незрозумілі питання має бути спокійною та врівноваженою.

У певних випадках можна приділити увагу й підбору візуального мультимедійного супроводу виступу (оскільки такі матеріали можуть стати корисними під час виступу, допомогти повернутися до суті та структури виступу в разі непередбачуваних ситуацій тощо).

Під час підготовки тематичних виступів на заняттях також можна запропонувати змодельовати своєрідну дискусивну форму комунікації у вигляді питань та відповідей на потенційно можливі питання слухачів. Така форма роботи буде сприяти як розвитку монологічного мовлення, так і діалогічного; допоможе підготувати здобувачів до реальних ситуацій подібної комунікації. Здобувачі мають уміти відповідати на поставлені в реальному часі питання, уміти швидко підбирати необхідну лексику, будувати речення різних типів. Сформувати навички правильного розуміння суті поставленого питання та коректної побудови власної відповіді, передбачивши можливу реакцію опонента. Уважаємо цей етап украй важливим, оскільки таке моделювання не тільки розвиває низку комунікативних умінь і навичок здобувачів, а й морально готує до реальних комунікативних ситуацій подібного типу.

Значну увагу на цьому етапі важливо приділити методиці підготовки або вибору аргументів або тез, які будуть своєрідною доказовою або ілюстративною основою виступу. Здобувачі мають усвідомлювати, що ця частина виступу є підтвердженням їхніх думок, ідей, висновків і под., саме тому потрібно спиратися на авторитетні джерела, загальновідому інформацію тощо. Здобувачі мають навчитися аналізувати інформацію, виділяти необхідні факти, думки, статистичні дані, цитати і т.ін. та гармонійно імплементувати їх у зміст свого виступу, використовуючи мовні кліше, характерні для того чи того стилю мовлення (наприклад: «На думку дослідників...», «Відповідно до...», «На основі аналізу...» тощо).

Окремо варто приділити увагу мовному та інформаційному наповненню супровідних візуальних матеріалів, оскільки вони мають коротко та тезисно відображати суть виступу. Такі матеріали можуть стати корисними як для здобувачів під час виступу в якості орієнтиру в структурі та змісті виступу, так і для аудиторії, коли певні елементи

виступу (фонетичні, лексичні і т. ін.) будуть незрозумілі для слухачів.

Наступний – *третій* – етап має на меті використання активних методів і форм навчання в процесі формування та розвитку презентаційних умінь здобувачів-іноземців у процесі вивчення української мови. Серед таких методів і форм виділяємо: дискусії, дебати, рольові ігри, участь у розмовних гуртках, спілкування з носіями мови тощо. Уміння лаконічно та чітко передавати зміст своїх ідей та думок є основним із низки презентаційних, тому в процесі цього етапу на заняттях важливо навчити здобувачів швидко та чітко формулювати власні аргументи, речення або висловлювання, наприклад, під час дискусії або дебатів. Корисним для здобувачів може стати рефлексивний етап, коли учасники дискусії або рольової гри висловлюють свої враження щодо такого виду діяльності, почуті інформації, процесу заняття або мовних навичок одне одного. Під час таких видів діяльності важливо зацентувати увагу здобувачів на хронологічних рамках виступу або висловлювання, оскільки відповідність часовим нормам виступу та грамотний розподіл часу є важливим умінням при виступі / проведенні презентації. Зауважимо, що рольові ігри моделюють ситуації реальної комунікації, що дає змогу розвивати комінкаційні та презентаційні навички та здатність до ефективної інтеракції з іншими учасниками освітнього процесу або команди.

Фінальний етап націлений на удосконалення сформованих комунікативних умінь, навичок, опанованих знань як у галузі української мови, так і презентаційного складника. На цьому етапі безпосередньо відбувається підготовка до виступу, фінальне формулювання теми та мети виступу, обговорення тез для аргументування позиції / думок мовця, вирішення організаційних аспектів виступу / презентації. Відбувається активізація всіх умінь та навичок, сформованих у процесі вивчення української мови та на попередніх етапах формування презентаційних умінь.

Зауважимо, що в процесі розроблення підходів до формування презентаційних умінь у іноземних здобувачів, які вивчають українську мову як іноземну, було зроблено висновок, що на заключному етапі найбільш доцільним та ефективним методом удосконалення опанованих умінь та знань – є метод проєктів або метод кейсів (*case-study метод*) [1, с. 31]. Наприклад, такі види роботи дають змогу одночасно залучити здобувачів до різних видів діяльності. Зокрема, завдяки інтегрованому характеру проєктної діяльності відбувається розвиток та удосконалення низки універсальних комунікативних умінь та навичок, які були сформовані на попередніх етапах. Імплементация методу *case-study* дає змогу змоделювати можливі ситуації, з якими здобувачі-іноземці можуть зіткнутися

в реальних комунікативних ситуаціях та в процесі публічного виступу з різної тематики. Метод-кейсів дає змогу паралельного розвитку комунікативної компетенції та формування професійних якостей здобувачів вищої освіти-іноземців [1, с. 32].

Отже, на цьому етапі проводиться презентація здобувачами власного проєкту. Особлива увага відводиться оцінці рівня сформованості низки необхідних навичок та умінь. З боку здобувачів важлива взаєморефлексія на презентовані виступи за низкою попередньо визначених критеріїв (структура виступу, вербальні та екстравербальні засоби, поведінка спікера під час виступу, використання супровідних матеріалів) для формування загальної оцінки. Оцінювання виступу має відображати рівень сформованості як загальної комунікативної компетенції, так і презентаційних умінь та навичок.

На сучасному етапі деяку увагу в контексті формування та розвитку презентаційних умінь як складника комунікативної компетенції в процесі навчання української мови як іноземної варто приділити імплементации широкого спектру інструментів та ресурсів, які пропонує сучасна площина інформаційно-комунікаційних технологій. Особливо необхідними та ефективними такі ресурси є в умовах дистанційного або змішаного навчання, що дає змогу здобувачам самостійно опановувати навчальний матеріал у зручний час та місці [5]. Використання мультимедійних матеріалів, таких як відео-, аудіофрагменти, зображення та ілюстрації, допомагає візуалізувати навчальний матеріал, зрозуміти складні концепції та зберегти інтерес до навчання. Так, наприклад, демонстрацію відеофрагментів із виступами можна використовувати в якості ілюстративного матеріалу для здобувачів, розвитку сприйняття мовлення на слуху, спостереження за немовною поведінкою спікера, аналізу структури промови / презентації тощо [6, с. 153]. Використання мобільних пристроїв, таких як смартфони та планшети, разом із мобільними навчальними додатками дає змогу студентам навчатися в будь-якому місці та в будь-який час, а також використовувати інтерактивні функції для активного залучення до навчання, полегшує доступ до навчальних матеріалів [5, с. 283].

Висновки. Презентація, яка в контексті нашої розвідки розуміється як публічний виступ здобувача перед аудиторією, важливий складник професійної комунікації, який відіграє вагомий дидактичну роль у навчанні іноземних здобувачів як майбутніх спеціалістів у різних галузях підготовки. Зазначимо, що досвід публічних виступів тісно пов'язаний як із опануванням об'єму теоретичних знань із галузі мовної підготовки (у тому числі стилістики, риторики, культури мовлення), так і з формуванням умінь і навичок професійно-орієнтованої комунікації. Робота над формуванням комплексу

таких навичок у процесі мовної підготовки здобувачів-іноземців важливий напрям їхнього мовного та когнітивного розвитку.

Запропонований навчальний комплекс формування презентаційних умінь дає змогу організувати та структурувати навчальний процес здобувачів, спрямувати діяльність на заняттях на формування готовності до успішного публічного виступу перед аудиторією як в академічному середовищі, так і в майбутній професійній галузі. Імплементация репрезентованої методики в освітній процес іноземних здобувачів під час вивчення української мови як іноземної в українських ЗВО може сприяти підвищенню рівня сформованості та володіння презентаційними уміньми як складника загальної комунікативної компетенції, що безумовно сприятиме успішності майбутніх спеціалістів у професійній галузі та налагодженню міжкультурних зав'язків.

У якості перспективного напрямку подальшого розвитку можна розглядати створення спеціалізованого курсу, спрямованого на підготовку іноземних здобувачів до публічних виступів перед аудиторією. Такий курс має сприяти розвитку навичок презентації, підвищенню комунікативної впевненості та підготовці здобувачів до ефективних мовних виступів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Веретюк Т. Метод «Case-Study» при вивченні української мови як іноземної. *Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 23 лют. 2023 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: [б. в.], 2023. С. 30–34. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10306> (дата звернення: 21.11.2023).
2. Веретюк Т. Формування міжкультурної компетенції в процесі навчання української мови як іноземної. *На перетині культур: сучасні тенденції в міжнародній комунікації*: тези доп. Міжнар. наук.-практ. дистантн. конф. / Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: [б. в.], 2023. С. 18–22. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/11096> (дата звернення: 23.11.2023).
3. Лук'янченко І. Формування презентаційних умінь студентів факультетів іноземних мов. *Наука і освіта*. 2011. № 6. С. 155–155.
4. Солошенко-Задніпровська Н. Навчання студентів немовних галузей усним публічним промовам наукової тематики. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених. Дрогобич: Гельветика, 2021. Вип. 41, Т. 3. С. 224–231. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-3-33>
5. Четверик В. Використання мобільних застосунків при вивченні іноземної мови як засіб організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. *Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції*: матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 23 лют. 2023 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: [б. в.], 2023. С. 282–288. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10302> (дата звернення: 10.11.2023).
6. Четверик В. Сучасні мультимедійні ресурси для розвитку міжкультурної компетенції в контексті іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти. *На перетині культур: сучасні тенденції в міжнародній комунікації* : тези доп. Міжнар. наук.-практ. дистантн. конф. / Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: [б. в.], 2023. С. 152–156. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/11098> (дата звернення: 10.11.2023).
7. Anderson Ch. TED Talks: The Official TED Guide to Public Speaking. HMH Books, 2016. 269 p.
8. Crystal D. The Gift of the Gab: How Eloquence Works. Yale University Press, 2016. 256 p.
9. Powell M. Presenting in English: How to Give Successful Presentations (Updated Edition). UK : Heinle ELT, 2011. 127 p.
10. Sellnow D. D. Confident Public Speaking. Wadsworth Publishing, 2005. 541 p.